

Paleontologia, încotro?

Trăim o epocă în care avântul tehnologic a împins omenirea înspre limite inimaginabile, care frizează sublimul și grotescul deopotrivă. Aceste limite trimit înspre spațiile infinite ale universului dar și înspre infinitul neantului ascuns în ciupercile posibilelor explozii atomice. Trăim adesea cu impresia că omul tehnologic, supracomputerizat, se artificializează, îndepărtându-se vertiginos de sursa lui mumă, Natura. Dacă o astfel de simțire ar putea fi extrapolată la scară globală, pentru noi românii ea se suprapune peste trăirea depresivă a tranziției de la un sistem la altul, când rânduilele valorice sunt dărâmate și prea puțin se pune în loc.

În această lume în care cotidianul și pragmaticul își revendică partea leului, cultura și știința se strecoară cu greu, îmbulzite și șifonate printre preocupările îmbălsămate de clinchetul gologanilor.

Și se pune atunci întrebarea care ne revine mereu: unde este normalitatea? În pasiunea dezinteresată a cercetătorului Naturii sau în goana nebunatică după profit?

Dacă în lumea supertehnologizată de azi cercetătorii trăsăturilor fundamentale ale Naturii le-ar putea părea multora desueți, ce s-ar mai putea spune de paleontologi, scormonitori ai tainelor Naturii în trecutele milioane de ani? Odată cu tehnologiile avansate, lumea evoluează înspre abordări tot mai diverse ale mediului natural și artificial. În cadrul acestora, unele domenii câștigă teren, altele pierd. Tendințele ultimelor decenii au arătat că Paleontologia, odată cu ansamblul domeniului geologic, cunoaște un nemeritat însă aproape inevitabil declin. Prințesa a științelor biologice și geologice la început de secol 20, Paleontologia a ajuns la apogeul recunoașterii ei practice, mai ales prin micropaleontologie, în cea de a doua parte a aceluiași secol. Ori, tot de aici, se pare, i se trage și declinul: tehnici noi au înlocuit parțial sau total Paleontologia în domeniile ei de aplicabilitate practică. Pe de altă parte, interesul ei cultural a scăzut odată cu declinul, de-a lungul secolului trecut, al unui anumit tip de cultură cu iz clasic. Ce am putea crede din toate acestea? Că lumea nu mai este interesată de cunoașterea fundamentală? Că apetența pentru cultură și științele Naturii, integrate în cultură, a dispărut?

Oricât de pesimiști am fi, realitatea ne contrazice. Există poate o ierarhie a priorităților lumii de azi în care științele Naturii, îndeosebi geologia clasică (inclusiv Paleontologia) nu își găsesc un loc în frunte. Dacă privim însă atent în jur vedem că în multe colțuri înflorește mugurii pasiunii. Ori acesta este indiscutabil un semn al continuității. Pasiunile nu cresc din nimic: ele izvorăsc din tradiție și se hrănesc din educație. S-au schimbat doar parametrii raportărilor la realitate. Dacă lumea de azi este mai mult decât oricând una a concurenței, slujitorii domeniului pe care îl servim trebuie să învețe să devină competitivi și învingători. Este insuficient și ineficient să constatăm că Paleontologia este în declin. Este necesar să facem eforturi pentru a o readuce în avangarda preocupărilor științifice ale lumii contemporane prin toate mijloacele ce ne stau la îndemână: de la cercetare, la educație universitară și școlară și până la educație civică. Să readucem Paleontologia în sfera culturii!

Crearea Societății Paleontologilor din România a deschis poarta unei activități care poate contribui într-o măsură remarcabilă la atingerea dezideratului enunțat mai sus. Organizarea, în 1997, a primului Simpozion Român de Paleontologie la București a impulsionat în mod vizibil această activitate. Manifestările științifice creează coeziune în sânul unei comunități, stimulează idei și inițiative, duc la rezultate concrete. Esența unora din aceste rezultate a fost oferită tiparului și astfel s-a născut Acta Paleontologica Romaniae, aflată acum la cel de al treilea volum. Coeziunea creată în sânul comunității paleontologilor din România și-a găsit expresie în următoarele două Simpozioane Române de Paleontologie, desfășurate la Cluj în 1999 și în 2001, la Iași. Buletinul societății a menținut treaz, în tot acest timp, sentimentul că ne mișcăm în interiorul unui efort de a ridica preocupările noastre pe o treaptă de pe care ele să fie vizibile lumii înconjurătoare, înundată de supertehnologizare, supercomputerizare și înecată în cotidian. Cel de al treilea Simpozion Român de Paleontologie de la Iași încoronează o activitate de câțiva ani prin care Paleontologia românească își revendică locul binemeritat în concertul lumii moderne și constituie un punct de plecare pentru eforturile viitoare. Nutresc o profundă convingere pentru succesul acestora.

Ioan I. BUCUR

Președintele Societății Paleontologilor din România